

Ainevaldkond „Kunstiained“

1. Valdkonnapädevused

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas; • osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

2. Ainevaldkonna õppeained

Ainevaldkonda „Kunstiained“ kuuluvad järgnevad õppeained:

- Kunst, mida õpitakse 4.-8. klassini •
- Muusika, mida õpetatakse 1.-9. klassini

3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstiainete pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja kultuur laiemalt (visuaalkultuur, pärand- ja pärimuskultuur jms) on inimese dialoogipartnerid kogu elu jooksul. Kunstid on

olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid. Kunstide kui professionaalse kõrgkultuuri loomingu kõrval on tähtis ka uuriv ja leiutav looming ning kultuur mõtestatud inimtegevusena laiemalt.

Kunstiained rõhutavad õppe koondumist viie põhimõtte ümber:

- kunste on vaja tõlgendada. Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad eri tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu- ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda erinevatest vaatepunktidest ja ootustest. Isiklik kogemus kasvatab kogemuse tähenduslikkust õpilase jaoks. Kunsti ja muusika õppimisel on vaja toetada tõlgendamisoskust;
- kunstid toetavad mitmekülgset loovust. Kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, et jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni. Kunstidega tegelemine põhikoolis toetab õpiloovust (uudsed tähenduslikud kogemused ja nende mõtestamine, uurimis- ja refleksioonioskused) ning argiloovust (fantaasia, maailma uudne mõtestamine enda jaoks, uudne toimimisviis igapäevaelus);
- kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Kunsti ja muusika õppimine põhikoolis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu (kuuldavat, kombatavat, nähtavat, abstraktset) ning nautida seda samavõrra nagu teiste oskusi või meisterlikkust. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Kunstiainetel on tähtis osa muutuvates oludes isiklikku ja ühiskondlikku heaolusse panustava inimese kujundamisel;
- kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed, mis on lahutamatult seotud loomega – musitseerimise ja visuaalkunsti, ent ka performatiivsete kunstide loomisega. Kunstitegevustes toetatakse sügavama kognitiivse võimekuse kujunemist. Õppimine (sh musitseerimine ja visuaalkunst, kuid ka performatiivsete kunstide loomine) on sügavam, kui see toimub terviklikult nii keha kui ka vaimu ja eri meelte koostöös;
- kunstiainete õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ning eneseväärikust. Kunstide kaudu saab tõhusalt arendada kognitiivseid oskusi,

nt loovat ja kriitilist mõtlemist, refleksiooni- ja analüüsioskusi, samuti mittekognitiivsed oskusi, nt avatust, otsustusvõimet ja riskijulgust.

Valdkonnasisene lõiming tugineb kunsti ja muusika kokkupuutepunktidele. Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane; ka kontseptsioonide sisu ei pruugi kattuda. Seetõttu on kunsti ja muusika lõimingukeskmeks ühised aspektid:

- teose, autori ja loomingu määratlus;
- esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika;
- ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film);
- nüüdisaegsed mitmemeelised kunstinähtused (video ja performance, meie aja tsirkus, installatiivne, uusmeedia kunst jms).

4. Võimalusi valdkonnaülesteks lõiminguteks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Kunsti ja muusika õppimise kaudu toetatakse õpilastes kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut. Üldpädevuste saavutamist toetab õppeainete eesmärgipärane lõimimine teiste valdkondade õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine. Selle tulemusel kujuneb õpilasel suutlikkus rakendada oma teadmisi ja oskusi eri olukordades, kujundada enda väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning võimalus omandada ettekujutus ühiskonna kui terviku arengust. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö õpilase kogu õppeaja vältel.

5. Hindamine

Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunsti ja muusika vastu. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatu, kunsti ja muusika ainekavas esitatud õpitulemused ning

Prangli Põhikooli kehtestatud hindamisjuhised. Hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrihinnalise hindamise kasutus ja kooliõppekava väliselt, sh mitteformaalhariduses omandatud teadmiste ja oskuste arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.

Hindamise käigus saavad õpilased mitmekülgset tagasisidet oma töökultuuri ja töö ning individuaalse arengu kohta, millega toetatakse nende kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga enastjuhtivaiks õppijaiks. Hindamisega luuakse õpilastele võimalusi õppe vältel oma edusamme esile tuua, julgustades neid enda tugevaid külgi kasutama ja uusi oskusi arendama. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks ning selle aktseptsiooniks. Õpetaja saab hindamise kaudu teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppe kui ka iseenda pädevuste arendamiseks. Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilastele tagasisidet andma.

Õpilasele on õppeühiku (õppetegevuste kogum, mis on suunatud samade õpitulemuste saavutamisele) alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamiskriteeriumid.

Õpilast suunatakse õppe käigus oma õppimist ja seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ning reflekteerima.

Aineteadmiste ja -oskuste kõrval antakse tagasisidet üldpädevuste arengu ning väärtushoiakute ja -hinnangute kujunemise kohta. Hoiakute kujunemise kohta antakse tagasisidet suunavate ja toetavate sõnaliste hinnangutega. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid pööratakse tähelepanu ka õpilase keelekasutusele, sh kunsti- ja muusikaterminite õigele kasutusele ning õigekirjale, mida arvestatakse hindamisel ülesande eesmärgi ja kokkulepitud hindamiskriteeriumide põhjal.

Hindamisel lähtutakse õppimisele seatud eesmärgist ja hinnatakse seda, mida on õpetatud, rakendades nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena. Diagnostiliselt hinnates selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ning eriomased õpiraskused, et kavandada edasist õppimist ja õpetamist.

Erineva keerukusastmega teadmiste, oskuste ja hoiakute hindamise võimaldamiseks kasutatakse mitmekesiseid hindamisviise ja -vorme. Hindamisvahendi ja -viisi valik sõltub seatud õppe-eesmärkidest ning eeldatavast õpitulemusest.

Kunstiainete valdkonnapädevuse omandamisel on õppe jooksul oluline roll kujundaval hindamisel, mis toetab õpilase eneseuskust ja innustab teda oma võimeid arendama. Kujundava hindamise kaudu saab õpilane temale arusaadaval viisil esitatud suulist ja kirjalikku tagasisidet

oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kujundava hindamise rakendamist toetab õppeolukorras tehtud tööde õpilasepoolne dokumenteerimine näiteks kavandite, jooniste, õpimapi, blogina vms.

Kunstiainetes väärtustatakse harjutamist. Õpitulemuste saavutamise toetamise kõrval keskendutakse kujundava hindamise vältel järgmistele aspektidele:

- loovuse arengu toetamine (probleemide märkamine, mõtete voolavus ja paindlikkus, originaalsus, probleemilahendamise oskused, refleksioon);
- huvi ja nii õppes kui ka kunsti- ja kultuurielust aktiivse osavõtu toetamine;
- isikliku sideme loomine ainega ja isikupärase väljenduslaadi otsimine;
- sallivuse areng ja silmaringi avardamine.

Prangli Põhikooli õppekavas kehtestatud hindamisjuhiste järgi võib arvestada tunnist osavõtu aktiivsust ja tunnivälist muusikategevust (nt osalemine koolikooris, orkestris, ansamblis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, sh muusikaolümpiaadil). Kokkuvõtvalt hinnatakse üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, lähtudes õppes kui tervikust ja taotletavatest õpitulemustest, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib olla sõltuvalt töö mahust erinev kaal. Hindamiskriteeriumid loob õpetaja õpilasi kaasates kooli kehtestatud hindamisjuhiste põhjal

6. Kunstiainete nädalatundide jaotumine klassiti.

Õppeaine	Nädalatunde klassiti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Kokku
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1	13
Kunst				1	1	1	1	1	1	6

1.-3. klassini õpitakse kunsti ühe õppeainena nimetusega kunst ja tööõpetus (esitatud Lisa 7)

7. Õppesisu

Kunstipädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab oma loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle; oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone;
- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides ning hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib kultuurinähtusi ning oskab kriitilis loominguliselt hinnata massi- ja süvakultuuri;
- 5) väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust, otsib kultuurinähtuste seoseid teaduse, tehnoloogia ja majandusega nii minevikus kui ka tänapäeval.

MUUSIKA

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu omavõimeid;

- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;

- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab jaaustab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia jameedia loodud keskkonda.

I kooliastme õpitulemused muusikaõpetuses

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises jaliikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälseskooris; mõistab laulupeo tähendust;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislauale;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseidhelikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavatmuusikat;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut.

Muusikaõpetus 1.- 3.klass

Hindamise kriteeriumid kõikide muusikaõpetuse komponentide osas

- A. Laulmine
- B. Pillimäng
- C. Muusikaline liikumine
- D. Omalooming
- E. Muusikaline kuulamine ja muusikalugu
- F. Muusikaline kirjaoskus
- G. Õppekäigud

A. Laulmine	
Õpitulemused ja õppesisu	
A1. Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas	
1.klass	Laulab selge diktsiooniga, emotsionaalselt üksi ja rühmas.
2.klass	Laulab loomuliku kehahoiu, selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas.
3.klass	Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas. Tabab helikõrgusi õpilasele sobivas helikõrguses.
A2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu	
1.klass	Väljendab lauldes muusika meeleolu
2.klass	Väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu
3.klass	Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu
A3. Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid)	
1.klass	Laulab meloodiat kuulmise järgi
2.klass	Laulab meloodiat käemärkide ja astmetrepi järgi
3.klass	Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid)
A4. Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule	
1.klass	Laulab eakohaseid laste- ja mängulaule
2.klass	Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule
3.klass	Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule
A5. Laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik)	

1.klass	Laulab peast kooliastme ühislaulu (esimene salm) : „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, teele, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed.....)
2.klass	Laulab peast kooliastme ühislaulu: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik.....), „Uisutamas“, „Kelgusõit“, „Meistrimehed“
3.klass	Laulab peast kooliastme ühislaulu: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss) , Mütsilaul, Vares vaga linnuke, Eideratas, Süda tuksub, Virulaste tants

B. Pillimäng

Õpitulemused ja õppesisu

B1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato'des*

1.klass	Kasutab keha- ja rütmipille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato'des</i>
2.klass	Kasutab keha- ja rütmipille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato'des</i>
3.klass	Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato'des</i>

B2. On omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides

1.klass	On omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides
2.klass	On omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides
3.klass	On omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides

B3. Väljendab pillimängus muusika meeleolu

1.klass	Väljendab pillimängus muusika meeleolu
2.klass	Väljendab pillimängus muusika meeleolu
3.klass	Väljendab pillimängus muusika meeleolu

C. Muusikaline liikumine

Õpitulemused ja õppesisu

C1. Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu	
1.klass	Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu
2.klass	Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu
3.klass	Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu
C2. Tantsib eesti laulu- ja ringmänge	
1.klass	Tantsib eesti laulu ja ringmänge
2.klass	Tantsib eesti laulu ja ringmänge
3.klass	Tantsib eesti laulu- ja ringmänge

D. Omalooming	
Õpitulemused ja õppesisu	
D1. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmipillidel	
1.klass	Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha, rütmipillidel
2.klass	Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel
3.klass	Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel
D2. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid	
1.klass	-
2.klass	-
3.klass	Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid
D3. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne	
1.klass	-
2.klass	-
3.klass	Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid
D4. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks	
1.klass	Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks
2.klass	Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks

3.klass	Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks
----------------	---

E. Muusikaline kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused ja õppesisu

E1. On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika)

1.klass	On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika)
----------------	---

2.klass	On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika)
----------------	---

3.klass	On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika)
----------------	---

E2. Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat

1.klass	Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat
----------------	---

2.klass	Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat
----------------	---

3.klass	Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat
----------------	---

E3. Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat

1.klass	Eristab kuuldeliselt marssi
----------------	-----------------------------

2.klass	Eristab kuuldeliselt marssi ja valssi
----------------	---------------------------------------

3.klass	Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat
----------------	---

E4. On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)

1.klass	On tutvunud eesti rahvalauluga ja rahvapillidega (kannel, parmupill, vilepill, torupill, sarvepill)
----------------	---

2.klass	On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)
----------------	--

3.klass	On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)
----------------	--

3.klass	Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes
F2. Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides	
1.klass	Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust
2.klass	Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
3.klass	Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
F3. Tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides	
1.klass	Aastmemudelid (lihtsamaid) erinevates kõrguspositsioonides
2.klass	Astmemudeled erinevates kõrguspositsioonides
3.klass	Astmemudelid erinevates kõrguspositsioonides
F4. Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes	
1.klass	-
2.klass	Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes
3.klass	Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes
F5. Õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida	
1.klass	-
2.klass	-
3.klass	Õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida
F6. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana	
1.klass	Oskussõnad: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmetrepp
2.klass	Oskussõnad: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana
3.klass	Oskussõnad: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana

F7. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor	
1.klass	Oskussõnad: koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, orkester
2.klass	Oskussõnad: koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor
3.klass	Oskussõnad: koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor
F8. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i> , kaasmäng, eelmäng, vahemäng	
1.klass	Oskussõnad: muusikapala, salm, refrään, marss
2.klass	Oskussõnad: muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, valss, <i>ostinato</i> , kaasmäng, eelmäng, vahemäng
3.klass	Oskussõnad: muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i> , kaasmäng, eelmäng, vahemäng
F9. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i> , <i>forte</i> , fermaat	
1.klass	Oskussõnad: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i> , <i>forte</i> , fermaat
2.klass	Oskussõnad: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i> , <i>forte</i> , fermaat
3.klass	Oskussõnad: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i> , <i>forte</i> , fermaat
F10. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i> , <i>segno</i> , <i>volt</i>	
1.klass	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke: <i>volt</i>
2.klass	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i> , <i>segno</i> , <i>volt</i>
3.klass	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i> , <i>segno</i> , <i>volt</i>

G. Õppekäigud	
Õpitulemused ja õppesisu	
G1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil	
1.klass	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil
2.klass	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil
3.klass	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil
G2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara	
1.klass	-
2.klass	Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara
3.klass	Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

II kooliastme õpitulemused muusikaõpetuses

6. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja Prangli saare kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudestunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;

- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui kaerinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

Muusikaõpetus 4. – 6. klass

Hindamise kriteeriumid kõikide muusikaõpetuse komponentide osas

- A. Laulmine
- B. Pillimäng
- C. Muusikaline liikumine
- D. Omalooming
- E. Muusikaline kuulamine ja muusikalugu
- F. Muusikaline kirjaoskus
- G. Õppekäigud

A. Laulmine	
Õpitulemused ja õppesisu	
A1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest	
4.klass	Pöörata tähelepanu sellele, et õpilane laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest
5. klass	Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest
6.klass	Häälehoid. Pöörata tähelepanu häälemurdest tingitud probleemidele.

A2. Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G²	
4.klass	Absoluutsete helikõrguste tutvustamine kõrvuti relatiivse süsteemiga.
5. klass	Kuidas kasutada relatiivseid ja absoluutseid helikõrgusi.
6.klass	Laulmisel on kasutusel mõlemad helikõrgused.
A3. Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes	
4.klass	Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes
5. klass	Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes
6.klass	Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes
A4. Laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule	
4.klass	Lauldakse ühehääelseid laule ja kaanoneid
5. klass	Kahehäälsed laulud.
6.klass	Eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ja kaanonid ning eesti ja teiste rahvaste laulud
A5. Laulab peast kooliastme ühislaulu: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber)	
4.klass	Ühislaulude laulmine : „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Tabatinna“, „Igaühel oma pill“, „Tule tantsima“ jne
5. klass	Ühislaulud peast laulmiseks: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber). „Kits kilu karja“, „Laevamäng“, „Volli kodu“, „Finlandia“, „Krodill Gena lauluke“
6.klass	Ühislaulude laulmine peast. Lisaks eelmistel aastatel õpitule: „Laul rõõmule“, „Laul põhjamaast“, „Ärkamiseaeg“, „Kodulaul“ O.Ehala, jne

B. Pillimäng

Õpitulemused ja õppesisu	
B1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des	
4.klass	Keha- ja rütmipillid.
5.klass	Keha- ja rütmipillid
6.klass	Keha- ja rütmipillid
B2. Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga	
4.klass	Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid
5.klass	Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid
6.klass	Seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga
B3. Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi	
4.klass	Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi
5.klass	Kasutab pillimängus Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi muusikalisi teadmisi ja oskusi
6.klass	Kordamine

C. Muusikaline liikumine	
Õpitulemused ja õppesisu	
C1. Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi	
4.klass	Meloodia, rütm ja tempo liikumises
5.klass	Dünaamika tunnetamine liikumises
6.klass	Vorm.
C2. Tantsib eesti laulu- ja ringmänge	
4.klass	Eesti laulu- ja ringmängud
5.klass	-
6.klass	-

C3. Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid

4.klass

-

5.klass

Põhjamaade muusika

6.klass

Eri maade rahvamuusika (sh rahvatantsude) iseloomulikud karakterid, Euroopa ulatuses

D. Omalooming

Õpitulemused ja õppesisu

D1. Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel

4.klass

Improvisatsioon, rütmiharjutused

5.klass

Kaasmängud keha- ja rütmipillidel

6.klass

Improvisatsioonid, kaasmängud rütmipillidel

D2. Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid

4.klass

-

5.klass

Astmemudelid improvisatsioonis

6.klass

Astmemudelid improvisatsioonis

D3. Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne

4.klass

-

5.klass

Laulusõnade ja regivärsside loomine

6.klass

-

D4. Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist

4.klass

Loovliikumine muusikas

5.klass

Karakteri ja meeleolu väljendamine loovliikumises

6.klass

Karakteri ja meeleolu väljendamine loovliikumises

E. Muusikaline kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused ja õppesisu	
E1. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi	
4.klass	Meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri kuulamine
5.klass	Meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri kuulamine
6.klass	Meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri ja vormi kuulamine
E2. Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid eesti koore; teab eesti laulupidude traditsiooni	
4.klass	Vokalmuusika kuulamine ja võrdlemine: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor);
5.klass	Tuntumad eesti koorid ja eesti laulupidude traditsioonid
6.klass	Tuntumad eesti koorid ja eesti laulupidude traditsioonid
E3. Kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit	
4.klass	Instrumentaalmuusika: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkester
5.klass	Instrumentaalmuusika: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkester
6.klass	Instrumentaalmuusika: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkester
E4. Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi	
4.klass	Regilaul ja uuem rahvalaul,
5.klass	rahvapillid , tantsud
6.klass	Rahvamuusika suursündmused
E5. On tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt	
4.klass	-
5.klass	Muusikatradsioonid: Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra

6.klass	Muusikatradsioonid: Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa
E6. Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara	
4.klass	Muusikapala iseloomustamine ning põhjendamine oskussõnavara kasutamise
5.klass	Muusikapala iseloomustamine ning põhjendamine oskussõnavara kasutamise
6.klass	Muusikapala iseloomustamine ning põhjendamine oskussõnavara kasutamise
E7. Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega	
4.klass	-
5.klass	-
6.klass	Muusikateoste autorikaitse ja vajalikkus ning sellega kaasnevad õigused ja kohustused

F. Muusikaline kirjaoskus	
Õpitulemused ja õppesisu	
F1. Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:	
	
4.klass	Helivältused, rütmifiguurid ja pausid , nende kasutamine muusikalistes tegevustes
5.klass	Helivältused, rütmifiguurid ja pausid , nende kasutamine muusikalistes tegevustes
6.klass	Helivältused, rütmifiguurid ja pausid , nende kasutamine muusikalistes tegevustes
F2. Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides	
4.klass	Taktimõõtudud 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakt
5.klass	Taktimõõdud 6/8 ja 3/8
6.klass	Eelnevatel aastatel õpitu kordamine
F3. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega)	

4.klass	Relatiivsed helikõrgused (astmeid)
5.klass	Absoluutsed helikõrgused (tähtnimedega), seostamine
6.klass	Eelnevatel aastatel õpitu kordamine
F4. Mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G ² tähendust ning kasutab neid musitseerides	
4.klass	Viiulivõti
5.klass	Absoluutsed helikõrgused
6.klass	Helikõrguste kasutamine pillimängus
F5. Mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides	
4.klass	Duur- ja moll-helilaad
5.klass	C ja G tähendus ja kasutamine
6.klass	F-duur ja selle kasutamine
F6. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud	
4.klass	Mõisted: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad
5.klass	Mõisted: absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid
6.klass	Mõisted: juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud
F7. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon	
4.klass	Vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika
5.klass	Interpret, improvisatsioon
6.klass	Interpret, improvisatsioon
F8. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: tämbel, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid)	
4.klass	Mõisted:tämbel, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass),

	pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid)
5.klass	-
6.klass	-
F9. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: tempo, <i>andante</i> , <i>moderato</i> , <i>allegro</i> , <i>largo</i> , <i>ritenuto</i> , <i>accelerando</i> , <i>dünaamika</i> , <i>piano</i> , <i>forte</i> , <i>mezzopiano</i> , <i>mezzoforte</i> , <i>pianissimo</i> , <i>fortissimo</i> , <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i> ; 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara	
4.klass	Mõisted: <i>tempo</i> , <i>ritenuto</i> , <i>accelerando</i> , <i>dünaamika</i> , <i>piano</i> , <i>forte</i> , <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i>
5.klass	Mõisted: <i>forte</i> , <i>mezzopiano</i> , <i>mezzoforte</i> , <i>pianissimo</i> , <i>fortissimo</i>
6.klass	Mõisted: <i>andante</i> , <i>moderato</i> , <i>allegro</i> , <i>largo</i>

G. Õppekäigud

Õpitulemused ja õppesisu

G1. Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil

4.klass Muusikaelamused: kontsertid, esinemised

5.klass Muusikaelamused: kontsertid, esinemised

6.klass Muusikaelamused: kontsertid, esinemised

G2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

4.klass Muusikaline oskussõnavara

5.klass Muusikaline oskussõnavara

6.klass Muusikaline oskussõnavara

III kooliastme õpitulemused muusikaõpetuses

Põhikooli lõpetaja:

1) osaleb meelega muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus;

- aktsepteerib muusikaerinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
 - 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ningmuusikahariduslikku tähendust;
 - 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
 - 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
 - 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
 - 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
 - 8) väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
 - 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
 - 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
 - 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
 - 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
 - 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

Muusikaõpetus 7.-9.klass

Hindamise kriteeriumid kõikide muusikaõpetuse komponentide osas

- A. Laulmine
- B. Pillimäng
- C. Muusikaline liikumine
- D. Omalooming
- E. Muusikaline kuulamine ja muusikalugu
- F. Muusikaline kirjaoskus
- G. Õppekäigud

A. Laulmine			
Õpitulemused		Õppesisu	
A1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil			
7.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine		
8.klass	Kinnistamine		
9.klass	Kinnistamine		
A2. Mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides			
7.klass	Relatiivsed helikõrgused (astmed)		
8.klass	Relatiivsed helikõrgused (astmed)		
9.klass	Relatiivsed helikõrgused (astmed)		
A3. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes			
7.klass	Oskussõnad. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes		
8.klass	Oskussõnad. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes		
9.klass	Oskussõnad vastavalt repertuaarile. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes		
A4. Osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti			
7.klass	Osaleb laulurepertuaari valimisel		
8.klass	Osaleb laulurepertuaari valimisel		
9.klass	Osaleb laulurepertuaari valimisel		
A5. Laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule			
7.klass	Eesti laulud (näiteks: Koolikell, Lapsepõlv on lahe aeg, Lootus). Eri rahvaste (Austraalia, India, Jaapani) rahvuslikud laulud.		
8.klass	Ameerika rahvaste laulud, jazz- ja popmuusika stiilidele vastavad laulud		
9.klass	Prantsuse, Itaalia (ooper) ja Aafrika rahvaste laulude laulmine, jazz, blues,		

	filmimuusika, eesti popmuusika laulud
A6. Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär)	
7.klass	Kalevite kants“ (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär)
8.klass	Materjali kordamine
9.klass	Materjali kordamine

B. Pillimäng	
Õpitulemused ja õppesisu	
B1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> 'des	
7.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
8.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
9.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
B2. Rakendab muusitserides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus	
7.klass	Üksikud õpilased
8.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
9.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
B3. Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi	
7.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
8.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine
9.klass	Eelnevate oskuste kinnistamine

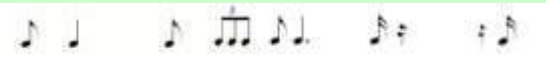
C. Muusikaline liikumine	
Õpitulemused ja õppesisu	
C1. Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid	

7.klass	Rütmi tunnetamine tantsumuusikas
8.klass	Ladina-Ameerika tantsurütmide tajumine
9.klass	Ooper, operett, muusikal, ballett, jazzmuusika eristiilid, filmimuusika
C2. Väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid	
7.klass	Idamaade muusikale iseloomulikule rütmile kaasaelamine
8.klass	Tantsumuusika, rütmiline kaasmäng, erinevate rütmide tajumine, analüüs
9.klass	Rütmi tajumine vastavalt muusikastiilile, analüüs

D. Omalooming	
Õpitulemused ja õppesisu	
D1. Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaadpillidel	
7.klass	Eelnemalt õpitu kordamine
8.klass	Eelnevalt õpitu kordamine
9.klass	Eelnevalt õpitu kordamine
D2. Loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaadpillidel	
7.klass	Lisada vastavalt teemale (näiteks aborigeenide muusika rütmid)
8.klass	Lisada vastavalt teemale
9.klass	Lisada vastavalt teemale
D3. Kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid)	
7.klass	-
8.klass	-
9.klass	Materjali kinnistamine
D4. Loob tekste: regivärss, laulusõnu jne	
7.klass	Regivärss, uuemad eesti laulud
8.klass	Regivärss
9.klass	Regivärss, uuemad eesti laulud

D5. Väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu	
7.klass	Projektipäevadel
8.klass	Lisategevusena.
9.klass	Kaasaegne tants ja liikumine

E. Muusikaline kuulamine ja muusikalugu	
Õpitulemused ja õppesisu	
E1. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust	
7.klass	Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämbrier)
8.klass	Muusikapalade ja muusikateose ülesehitus, pop, rokk ja džäss
9.klass	Muusika väljendusvahendid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämbrier)
E2. Eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat	
7.klass	-
8.klass	Pop-, rokk ja džäss muusika
9.klass	Eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat
E3. Eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi	
7.klass	Keel-, puhk-, löök- ja klahvpillid
8.klass	Elektrofon ja pillikoosseisud, interpreetid
9.klass	Eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi
E4. Tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi	
7.klass	Eesti pärimusmuusika kordamine
8.klass	Eesti pärimusmuusika tänapäevased tõlgendused
9.klass	Eesti pärimusmuusika tänapäevased tõlgendused

E5. On tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt	
7.klass	Eesti ja idamaade muusikapärand, tutvumine
8.klass	Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusikaga tutvumine
9.klass	Prantsuse, Itaalia, aafrika ja eesti muusika
E6. Arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult	
7.klass	Arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades
8.klass	Võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult
9.klass	Arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades
E7. Tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis)	
7.klass	-
8.klass	Autoriõigused ja nende kaitsmine
9.klass	Tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis)
F. Muusikaline kirjaoskus	
Õpitulemused ja õppesisu	
F1. Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:	
	
7.klass	Helivältused, rütmifiguurid ja pausid ja nende kasutamine
8.klass	Helivältused, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes
9.klass	helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes
F2. Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik- taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides	

7.klass	Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
8.klass	Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
9.klass	Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides
F3. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)	
7.klass	Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
8.klass	Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
9.klass	Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
F4. Mõistab helistike C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides	
7.klass	C-a, G-e, F-d
8.klass	D-h
9.klass	Helistikud C-a, G-e, F-d (D-h)
F5. Teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt	
7.klass	-
8.klass	Bassivõti
9.klass	Bassivõti, selle rakendamine musitseerides
F6. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused	
7.klass	Keelpilliorkester, partituur ja muusikainstrumentide nimetused, sümfooniaorkester, kammerorkester, džässorkester

8.klass	Spirituaal, gospel, elektrofonid
9.klass	Ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, sümfooniaorkester
F7. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:rondo, variatsioon	
7.klass	-
8.klass	Rondo ja variatsioon
9.klass	Mõistete kordamine
F8. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika	
7.klass	-
8.klass	Pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika tähendus
9.klass	kordamine
F9. Kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara	
7.klass	Kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara
8.klass	Kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara
9.klass	Kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara

G. Õppekäigud

Õpitulemused

G1. Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil

G2. Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

KUNST

Õppe- ja kasvatusesmärgid kunstiõpetuses

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete

kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;

- 2) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- 3) analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- 4) märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 6) seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust. Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

Kunstiõpetus - II kooliaste

Õpitulemused:

1. Tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab
2. Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi
3. Rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne)
4. Analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes
5. Mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust
6. Mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust

7. Leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid
8. Märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

II kooliaste		
Õppesisu klassiti		
Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks.	4.klass	Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid. Miimika. Erinevas eas inimeste kujutamine. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehisvormide suhe. Visandamine naturist. Vaikelu.
	5.klass	Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid. Miimika. Erinevas eas inimeste kujutamine. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehisvormide suhe. Visandamine naturist. Vaikelu.
	6.klass	Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid. Miimika. Erinevas eas inimeste kujutamine. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehisvormide suhe. Visandamine naturist. Vaikelu.
Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Liikumise kujutamine.	4.klass	-
	5.klass	Ruumilisus. Ees- ja taga esemed. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
	6.klass	Koloriit. Liikumise kujutamine naturist ja mälu järgi.
Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja	4.klass	Skulptuur-modelleerimine savist ja lõikamine pehmetest materjalidest.
	5.klass	Savi modelleerimine. Erinevad tehnikad ja töövõtted.
	6.klass	Savi modelleerimine. Erinevad tehnikad ja töövõtted.

animatsiooni tehnikad ning töövõtted.		
Sõnumite ja emotsioonide edastamisevõtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani. Kunstiteosesisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.	4.klass	-
	5.klass	Konkreetne ja abstraktne kunstis. Piltkiri.
	6.klass	Konkreetne ja abstraktne kunstis. Kirjutame joonistades ja joonistame kirjutades.
Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.	4.klass	Rahvakunst.
	5.klass	Rahvakunst.
	6.klass	Disain kui mõiste. Rahvakunst. Loodustsäästva tarbimise põhimõtted (taaskasutus).

Kunstiõpetus - III kooliaste

Õpitulemused:

1. Tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid
2. Kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid
3. Tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel

4. Analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilistest vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus
5. Kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle
6. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut
7. Mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis

III kooliaste		
Õppesisu klassiti		
Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.	7.klass	Kunstiteosed. Kuulsate kunstiteoste kopeerimine. Erinevad lood ja sündmused. Lähtepunktina.
	8.klass	Optiline kunst. Kuulsate kunstnike teosed.
	9.klass	Kordamine.
Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraheerimine, deformeerimine jne.	7.klass	Kunstiteose vorm ja kompositsioon.
	8.klass	Kujutamise viisid: stiliseerimine.
	9.klass	Kunstiteose materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraheerimine, deformeerimine jne.
Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne). Digitaalsete tehnoloogiate	7.klass	Tutvumine mitmesuguste kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
	8.klass	Naha kasutamine kollaazis.
	9.klass	Kollaaž. Kips, nõör, siidipaber. T-särgi disain.

kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).		
Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus,	7.klass	Perspektiiv.
ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisuus. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.	8.klass	Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisuus.
Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused.	9.klass	Arhitektoonika ülesanded. Erinevad tasapinnad.
Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis.	7.klass	-
Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.	8.klass	Kirjatüübid.
	9.klass	Graafilise kujunduse baasvõtted.
Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid. Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.	7.klass	Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.
	8.klass	
	9.klass	Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut.	7.klass	-
	8.klass	Ulmeline kosmos.
	9.klass	-
Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.	7.klass	-
	8.klass	-
	9.klass	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.